

Sygn. akt VU 250/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 10 stycznia 2014r. sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu T. K. prawo do emerytury od dnia 13 listopada 2013 roku;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz ubezpieczonego T. K. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V U 250/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 stycznia 2014 roku, organ rentowy odmówił wnioskodawcy

T. K. prawa do emerytury, podnosząc w uzasadnieniu decyzji, iż wnioskodawca nie udowodnił wymaganego okresu 15 lat pracy w warunkach szczególnych

Od powyższej decyzji odwołał się w dniu 17 lutego 2014 roku wnioskodawca, domagając się jej zmiany. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, iż w całym okresie zatrudnienia w firmie (...) w B. pracował w warunkach szczególnych jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości i wniósł o zaliczenie do pracy w takich warunkach okresu tj. od 3 lipca 1972 roku do 31 grudnia 1998 roku.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

Ustalił, co następuje :

Wnioskodawca T. K., urodzony (...). Na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat; łączny staż sumaryczny wynosi 28 lat, 4 miesiące i 19 dni.

W dniu 13 listopada 2013 roku wnioskodawca wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury .

Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (dowód: wniosek o emeryturę z dnia 13 listopada 2013 roku k.1-4 , decyzja z dnia 10 stycznia 2014 roku k.15 w aktach ZUS).

W okresie **od 3 lipca 1972 roku do 18 sierpnia 2008 roku** wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w B., jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości.

W spornym okresie **od 3 lipca 1972 roku do 31 grudnia 1998 roku** wnioskodawca T. K. w firmie (...) w B. pracował jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości. Przedsiębiorstwo (...) prowadziło roboty budowlane i inwestycyjne (remontowe). W ramach prowadzonej działalności pracownicy zatrudnieni w firmie wykonywali prace malarskie, (malowanie rur, konstrukcji stalowych, kominów, koparek , zwałowarek), blacharskie, izolacyjne (owijanie rur azbestem). Wnioskodawca jako malarz pracował wyłącznie na wysokości, od wysokości 50 metrów wzwyż do nawet 300 m. T. K. malował metodą natryskową konstrukcje stalowe: kominy, stacje napędowe, wielkie koparki na terenie elektrowni, konstrukcje stalowe na terenie elektrowni, zwałowarki. Wnioskodawca najpierw kładł na konstrukcje stalowe farbę podkładową tzw. minię, następnie chlorokauczuk, tzw. okrętówkę i farbę epoksydową. Praca wnioskodawcy, jako malarza konstrukcji stalowych na wysokości odbywała się przez cały rok: latem malował koparki i zwałowarki, a w okresie zimowym konstrukcje poziome na elektrowniach od poziomu 17 metrów do 118 metrów. Były to prace na wysokości.

Aby wykonywać prace na wysokości wnioskodawca musiał być poddany odpowiednim badaniom lekarskim.

Wnioskodawca każdego roku przechodził badania lekarskie, w oparciu o które dopuszczany był do pracy na wysokości. Osoba, która nie uzyskiwała takiego zaświadczenia, nie była dopuszczana do pracy; gdy niezdolność miała charakter krótkotrwały wykonywała prace malarskie na tzw. poziomie O.

Przez cały okres zatrudnienia w (...) w B. wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości, malując minią, chlorokauczukiem, okrętówką i epoksydem. Wnioskodawca nie posiadał specjalistycznych ubrań , ani masek. Warunki pracy były bardzo ciężkie i niebezpieczne , wnioskodawca narażony był na opary toksycznych farb (minia, chlorokauczuk, epoksydol), pył, upadek z wysokości. Wnioskodawca ukończył kursywo wykonywania zawodu malarza.

(dowody: świadectwo pracy –k.6, zaświadczenie k.7, zaświadczenie lekarskie k.8, zeznania wnioskodawcy od minuty 25.26 do minuty 281.53, zeznania świadków J. K. od minuty 07.46 do minuty 13.39 ,W. B. od minuty 18.24 do minuty 23.39 oraz 13.39 do minuty 18.24 – k.20 nagranie protokołu rozprawy z dnia 11 września 2014 roku w aktach sprawy).

Przedsiębiorstwo (...) w B. nie wystawiło wnioskodawcy świadectwa pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (okoliczność bezsporna) .

W wystawionym wnioskodawcy w dniu 29 czerwca 2010 roku świadectwie pracy wskazał, iż w okresie od 3 lipca 1972 roku do 18 sierpnia 2008 roku wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy był zatrudniony w (...) sp. z o.o. w B. i w okresie zatrudnienia wykonywał prace na stanowisku malarz konstrukcji stalowych (dowód: świadectwo pracy k.6 w aktach ZUS).

W dniu 12 czerwca 2013 roku (...) Spółka z o.o. poświadczyła, że w okresie zatrudnienia od 3 lipca 1972 roku do 18 sierpnia 2008 roku wnioskodawca był zatrudniony jako malarz konstrukcji stalowych oraz, że prace w przedmiotowej firmie wykonywane są na wysokości (zaświadczenie k.7 akt rentowych).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

Zważył, co następuje :

odwołanie jako uzasadnione podlega uwzględnieniu.

Powyższy stan f Stosownie do art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem.

Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w trakcie toczącego się postępowania tj. w dniu (...) 2014 roku ukończył 60 lat i nie jest członkiem OFE.

Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Prawidłowe rozumienie pojęcia pracy w szczególnych warunkach nie jest możliwe bez wnikliwej analizy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z zestawienia § 1 i 2 tegoż rozporządzenia wynika, że pracą w szczególnych warunkach jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tego aktu. Warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym

na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale, tj. ciągle wykonuje prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Odnosnie oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu zważyć należy, iż okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach szczególnych miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Brak zatem takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy, nie wyklucza dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Podnoszona zatem przez organ rentowy okoliczność nie dysponowania przez skarżącego świadectwem pracy w szczególnych warunkach, nie przesądza jeszcze, że wnioskodawca takiej pracy nie wykonywał.

Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodnione wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Sam fakt zatrudnienia wnioskodawcy w okresie od dnia 3 lipca 1972 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) w B. był niesporny między stronami w świetle dokumentów znajdujących się w jego aktach ubezpieczeniowych.

Sporny pozostawał jedynie charakter wykonywanej przez wnioskodawcę pracy tj. czy była to praca wykonywana w szczególnych warunkach, czy też nie.

Stało się tak dlatego, że z dokumentów osobowych skarżącego z przedsiębiorstwa (...) w B. w postaci przede wszystkim świadectwa pracy oraz zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu oraz zaświadczeń potwierdzających zatrudnienie w spornym okresie wynika, że wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku malarza konstrukcji stalowych. Okoliczność nieprecyzyjnego określenia stanowiska pracy wnioskodawcy w w/w dokumentach polegającego na niewskazaniu, iż była to praca na wysokości, a nadto przy użyciu tzw. minii nie oznacza – jak chce organ rentowy – że wnioskodawca takiej pracy nie wykonywał. Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w firmie (...) w B., Sąd oparł się na dokumentach oraz na korespondujących z nimi zeznaniach wnioskodawcy oraz świadków: W. B., J. K. oraz J. P., które są w ocenie Sądu wiarygodne, albowiem nie zawierały żadnych wewnętrznych sprzeczności, były logiczne i spójne. Należy podkreślić, że świadkowie we wszystkich spornych okresach pracowali razem z wnioskodawcą i na tym samym stanowisku: malarzy konstrukcji stalowych na wysokości, a zatem dysponują bezpośrednią i szczegółową wiedzą na temat charakteru wykonywanej przez niego pracy. Świadczyli, że w całym spornym okresie wnioskodawca – podobnie jak oni- pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości, gdzie przy użyciu farb miniowych, chlorokauczukowych, okrętówki i farb epoksydowych latem malował: kominy, zwałowarki, stacje napędowe, słupy itp., a zimą na terenie Elektrowni konstrukcje stalowe. Wszystkie te prace wnioskodawca wykonywał na wysokości od 50 metrów wzwyż, nawet do 300 metrów.

W świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego nie budzi zatem żadnych wątpliwości, że wnioskodawca faktycznie przez cały okres zatrudnienia w (...) w B., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż ubezpieczony spełnia wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury, albowiem ukończył 60 lat, posiada wymagany okres ogólnego stażu pracy, bo wynoszący 25 lat, jak również legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na stanowiskach objętych wykazem A cytowanego rozporządzenia wynoszącym co najmniej 15 lat pracy.

Należy również zauważyć, iż zgodnie z art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się żadnych ograniczeń dowodowych. To sprawia, że fakt zatrudnienia, bądź jego brak w warunkach szczególnych może być dowodzony za pomocą każdego środka dowodowego, w tym z zeznań stron i świadków. Przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody w tym z zeznań odwołującego i świadków w sposób jednoznaczny potwierdziły, że odwołujący będąc zatrudniony w (...) w B. w spornym okresie tj. **od 3 lipca 1972 roku do 31 grudnia 1998 roku** pełnym wymiarze czasu pracy i stale pracował **jako malarz konstrukcji stalowych na wysokości**.

Praca na stanowisku malarz konstrukcji stalowych na wysokości została zaliczona zgodnie z wykazem **A dział V pkt. 6** będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, do prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Ponadto malowanie minią, co również wykonywał odwołujący to praca z **Działu III pkt 72** załącznika. Po uwzględnieniu powyższych okresów odwołujący legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szkodliwych określonych w wykazie A w wymiarze, co najmniej 15 lat.

Podkreślić przy tym należy, iż praca wnioskodawcy odbywała się metodą natryskową przy użyciu bardzo szkodliwych, toksycznych farb tj. minia, chlorokauczuk, okrętówka, farba epoksydowa, które wywołały bardzo szkodliwe i negatywne skutki na zdrowia zarówno wnioskodawcy, jak i zeznających świadków. Wszyscy oni cierpią dolegliwości związane z oczami, gardłem, płucami, co w ich ocenie wynika z warunków pracy. J. P. cierpi na białaczkę, ma orzeczoną całkowitą niezdolność do pracy w związku z chorobą zawodową, a wnioskodawca przeszedł w 2008 roku udar mózgu.

W **Wykazie A Dziale III pod poz. 72** cytowanego Rozporządzenia wśród prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego wymienione zostały również prace polegające na malowaniu minią

Mając powyższe na uwadze, działając na mocy wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu emeryturę począwszy od dnia 13 listopada 2013 r., tj. od daty złożenia wniosku o przedmiotowe świadczenie.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego znajduje uzasadnienie w treści art. 98 k.p.c. oraz przepisach § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).